

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140 – 104(5)/10

Warszawa, 19 października 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze (druk nr 3311).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

**Stanowisko Rządu do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy –
Prawo upadłościowe i naprawcze (druk nr 3311)**

Poselski projekt ustawy, oznaczony jako druk sejmowy nr 3311, proponuje zmianę ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.), zwaną dalej „PUIiN”, zmierzającą w kierunku uzupełnienia obowiązujących obecnie regulacji dotyczących szczególnych skutków ogłoszenia upadłości w stosunku do poszczególnych transakcji na rynku finansowym.

Przewidziane projektem zmiany dotyczą w szczególności:

- 1) rozszerzenia katalogu transakcji o pożyczki instrumentów finansowych, w stosunku do których będzie istniała możliwość zastosowania szczególnego reżimu rozliczania zobowiązań dłużnika po ogłoszeniu upadłości,
- 2) ustalenia skuteczności - wobec ogłoszenia upadłości - postanowień w zakresie kompensacji wynikających z umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego zawartych zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871 z późn. zm.),
- 3) ograniczenia rygору zachowania formy pisemnej z datą pewną w celu ustalenia skuteczności umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego w stosunku do masy upadłości oraz zastąpienie zwrotu „papiery wartościowe” zwrotem „instrumenty finansowe”,
- 4) przyznaniu zastawnikowi zastawu finansowego uprawnienia do zaspokojenia poprzez przejęcie przedmiotu zastawu.

Analiza przepisów zawartych w projekcie ustawy nasuwa następujące spostrzeżenia i uwagi.

Włączenie pożyczek instrumentów finansowych do grupy transakcji, w stosunku do których można stosować szczególny reżim rozliczania zobowiązań dłużnika po ogłoszeniu upadłości, wpisuje się w ustawodawstwo poszczególnych krajów Unii

Europejskiej, które zmierzają do objęcia możliwością kompensacji (*nettingu*) coraz większej ilości typów transakcji lub instrumentów. Wpłynie to na ich atrakcyjność wśród podmiotów uczestniczących w obrocie instrumentami finansowymi, jak i zwiększy realnie ich bezpieczeństwo. Trzeba zaznaczyć, że dotychczasowe brzmienie przepisów PUiN, budziło poważne wątpliwości interpretacyjne w zakresie możliwości stosowania szczególnego reżimu rozliczania w stosunku do pożyczek instrumentów finansowych. Precyzyjne określenie, w ustawie zmienianej, tego rodzaju transakcji rozwiązuje te wątpliwości.

Zastąpienie zwrotu „papiery wartościowe” zwrotem „instrumenty finansowe”, również zwiększa ilość rodzajów transakcji, które podlegają szczególnemu reżimowi rozliczania zobowiązań upadłego, co pozytywnie wpływa na atrakcyjność i bezpieczeństwo uczestników rynku finansowego.

Wprowadzenie do ustawy art. 85a jest konsekwencją implementacji postanowień Dyrektywy Rady i Parlamentu Europejskiego 2002/47/WE z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych (Dz. U. UE. L.02.168.43), które obligują Państwa Członkowskie do respektowania zasad kompensacji w stosunku do umów ustanawiających zabezpieczenia finansowe. Respektowanie to dotyczy również sytuacji po ogłoszeniu upadłości. Jakkolwiek w zdecydowanej mierze postanowienia wyżej wymienionej dyrektywy zostały implementowane za pośrednictwem ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871 z późn. zm.), jednak regulacje te nie są należycie precyzyjne, wobec czego proponowana zmiana jest w pełni uzasadniona. Dodatkowo trzeba zwrócić uwagę, iż analogiczne rozwiązanie istnieje już w art. 498 PUiN dotyczącym postępowania naprawczego.

Wyłączenie stosowania rygoru zachowania odpowiedniej formy czynności prawnej w stosunku do zabezpieczeń ustanawianych na mocy ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych dla swojej skuteczności wobec masy upadłości, proponowane w art. 1 pkt 1 projektu, stanowi również implementację postanowień Dyrektywy 2002/47/WE, uniezależniającą ważność, skuteczność, czy wykonalność takiej umowy od jakiegokolwiek czynności formalnej.

Wątpliwości interpretacyjne może jednak budzić brzmienie zaproponowanego przepisu art. 84 ust. 3 prowadzące do ustalenia, że umowy o zabezpieczenie ustanowione na mocy ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych będą całkowicie nieskuteczne wobec masy upadłości.

Mając na względzie, że pozostawienie przepisu art. 84 ust. 3 w zaproponowanym brzmieniu, niezależnie od trudności interpretacyjnych na gruncie prawa polskiego, byłoby sprzeczne z prawem Unii Europejskiej, w szczególności z art. 4 ust. 5 dyrektywy 2020/47/WE, proponuje się dokonanie zmiany brzmienia art. 84 ust. 3 w następujący sposób:

„3. Umowa ustanawiająca zabezpieczenie finansowe na podstawie ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych dla swojej skuteczności wobec masy upadłości nie wymaga zachowania formy pisemnej z datą pewną”.

Należy wskazać, że wprowadzenie do ustawy zmienianej projektowanego przepisu art. 85 ust. 2a odsyłającego do art. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi zawierającego definicję instrumentów finansowych, wymaga odpowiedniej zmiany redakcyjnej w art. 334 ust. 4 PUiN.

Umożliwienie zaspokojenia zastawnika zastawu finansowego poprzez przejęcie przedmiotu zastawu, które proponuje się w zmienianym art. 311 ust. 2 PUiN, wymaga odpowiednich zmian w przepisach art. 327, 328, 329 i 333 tej ustawy, w zakresie sposobu przejęcia przedmiotu tego zastawu. W przeciwnym razie praktyczne zastosowanie tego uprawnienia nie będzie możliwe.

Biorąc powyższe pod uwagę Rada Ministrów wyraża pozytywne stanowisko wobec proponowanych zmian. Zaproponowane zmiany nie budzą wątpliwości co do ich zasadności oraz zgodności z prawem europejskim. Z pewnością zmiany te wpłyną pozytywnie na bezpieczeństwo obrotu instrumentami finansowymi, jak i zwiększą atrakcyjność transakcji w tej sferze, zwiększając też zainteresowanie firm inwestycjami w nowe instrumenty finansowe.

Reasumując Rada Ministrów pozytywnie opiniuje poselski projekt ustawy, opowiadając się za skierowaniem projektu do dalszych prac legislacyjnych, w trakcie których powinien zostać uzupełniony we wskazanym zakresie.